

Türk Erkek Vücut Ölçüsü Standartlarının Frekans Dağılışı

Güngör BAŞER

Doç.Dr.
Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, İZMİR

Tablo 1 Standart Bedenlerin Türkiye Genelinde Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	0,10	5,33	8,33	5,90	4,44	1,57	0,20	—	0,01	0,01
B	0,08	6,44	12,63	11,79	9,28	4,14	2,31	1,20	0,03	0,01
C	0,01	0,95	2,41	3,09	4,62	3,64	2,97	1,74	0,12	0,21
D	—	0,12	0,42	0,55	1,27	1,56	1,13	0,97	0,36	0,12

Tabloda A zayıf-uzun, B normal, C kısa-tıknaz, D şişman vücut biçimlerini göstermektedir.

2. STANDARTLARIN COĞRAFI BÖLGELERE GÖRE DAĞILIŞI

Türk erkek vücut ölçü standartlarının Akdeniz, Doğu Anadolu, Ege, Güney Doğu Anadolu, İç Anadolu, Karadeniz ve Marmara bölgelerindeki dağılışı sıra ile Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Akdeniz Bölgesinde Standart Bedenlerin Frekans Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	—	6,66	9,77	5,07	5,45	2,04	0,15	—	—	—
B	—	6,66	14,00	14,23	11,43	3,94	2,04	0,53	—	—
C	—	—	1,21	1,14	4,62	3,86	3,86	3,63	—	0,30
D	—	—	—	—	—	0,15	—	—	—	—

Tablo 3. Doğu Anadolu Bölgesinde Standart Bedenlerin Frekans Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	—	6,77	8,35	4,75	4,13	3,25	0,09	—	0,09	—
B	0,18	6,15	11,42	10,19	8,88	4,39	2,37	2,99	—	—
C	—	2,02	5,01	4,92	6,50	2,37	1,76	1,23	0,18	—
D	—	—	—	0,09	1,32	0,44	0,26	0,62	0,18	—

Tablo 4. Ege Bölgesinde Standart Bedenlerin Frekans Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	0,05	3,49	5,81	4,46	2,96	0,91	0,27	—	—	—
B	—	11,08	17,85	12,37	10,75	4,14	1,77	0,81	—	—
C	—	0,97	2,63	2,69	5,70	4,84	3,60	2,04	—	0,75
D	—	—	—	—	—	—	—	0,05	—	—

Tablo 5. Güney Doğu Anadolu Bölgesinde Standart Bedenlerin Frekans Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	—	7,92	7,75	6,20	4,13	1,20	—	—	—	0,17
B	—	5,16	9,12	8,61	5,34	3,27	1,20	0,86	—	—
C	—	1,55	4,30	4,30	4,82	1,72	2,41	0,86	0,5	—
D	—	2,07	2,93	2,41	3,10	3,44	2,41	1,20	1,20	—

Tablo 6. İç Anadolu Bölgesinde Standart Bedenlerin Frekans Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	0,04	5,90	5,58	5,18	3,62	1,03	0,40	—	—	—
B	—	5,45	10,10	10,05	6,39	3,84	2,86	1,65	0,04	—
C	0,04	1,79	3,66	4,02	3,62	4,33	2,59	1,70	0,31	0,04
D	—	—	0,94	1,61	2,23	2,86	2,14	1,83	0,71	0,40

3. SONUÇ

Tabloların incelenmesinden Türk erkek vücut biçim ve ölçülerinin ülkenin değişik bölgelerinde değişik dağılımlar gösterdiği anlaşılmaktadır. Tablo 2 ve 4'de görüleceği gibi Akdeniz ve Ege bölgelerinde D vücut tipine çok az rastlanmıştır.

Tablo 7. Karadeniz Bölgesinde Standart Bedenlerin Frekans Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	0,10	4,04	8,59	8,90	6,17	1,01	—	—	—	—
B	0,20	4,75	12,34	15,07	11,22	4,25	2,33	0,20	0,10	—
C	—	0,10	0,10	2,73	4,65	3,03	2,73	1,11	—	—
D	—	—	—	0,10	0,51	1,82	1,01	2,12	0,51	0,20

Tablo 8. Marmara Bölgesinde Standart Bedenlerin Frekans Dağılışı (%)

Vücut Biçimi	Beden Numaraları									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
A	0,46	4,31	9,81	8,15	5,83	2,65	0,20	—	—	—
B	0,27	3,78	11,13	11,73	10,34	4,84	2,78	1,06	0,07	0,07
C	—	0,07	0,13	2,32	3,25	2,98	3,25	1,59	—	0,13
D	—	—	0,13	—	2,25	2,72	2,19	1,13	0,33	0,07

biçim ve ölçülerinin ülkenin değişik bölgelerinde değişik dağılımlar gösterdiği anlaşılmaktadır. Tablo 2 ve 4'de görüleceği gibi Akdeniz ve Ege bölgelerinde D vücut tipine çok az rastlanmıştır. Diğer yandan, Tablo 3'de ve 6'da görüleceği gibi büyük bedenlere İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinde daha çok rastlanmaktadır. Üretim planlaması ve dağıtım açısından standart bedenlerin bölgesel dağılımları önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- BAŞER, G., Türk Beden Ölçüleri Standardizasyonu, Sümerbank Genel Müdürlüğü Hazır Giyim Sanayii Teknolojisi Organizasyon ve İş Etüdü Semineri Ders Notları, Sümerbank Tekstil Eğitim ve Araştırma Merkezi, Yayın No. 47 4-8 Aralık 1978, Bursa

THE FREQUENCY DISTRIBUTIONS OF TURKISH BODY MEASUREMENTS STANDARDS

The frequency distributions of men's body measurements standards, derived by evaluating the body measurements measured on 10000 men in various regions of Turkey, are given in tables as general and regional distributions.

1. GİRİŞ

Daha önce Sümerbank'ta yapılan bir çalışmada [Başer, 1978], Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesinde 10000 erkek üzerinde yapılan ölçümlerle toplanan vücut ölçülerinin istatistiksel değerlendirilmeleri sonucu ölçü standartları geliştirilmişti. Vücut biçimine göre yapılan bir sınıflandırma ve beden ana değişkenine bağlı olarak düzenlenen ve "Sümerbank Standartları" olarak tanımlanan bu standartlar, daha sonra "Türk Erkek Vücut Ölçüleri Standartları" taslağının hazırlanmasına da temel oluşturmuştur. Bu taslakta standartların Tablo 1'de verilen Türkiye genelindeki frekans dağılışı yer almış, ancak bölgesel dağılımlara yer verilmemiştir.